

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2021. gada 31. augustā
(OR. en)

11385/21

JAI 932
RELEX 720
MIGR 165
COASI 123

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
lepr. dok. Nr.:	11374/3/21 REV 3
Temats:	Paziņojums par stāvokli Afganistānā

Pielikumā pievienots paziņojums par stāvokli Afganistānā, par ko Padome (Tieslietas un iekšlietas) vienojās 2021. gada 31. augusta sanāksmē.

PAZINOJUMS PAR STĀVOKLI AFGANISTĀNĀ

1. ES dalībvalstu iekšlietu ministri šodien tikās Padomes ārkārtas sanāksmē, lai apspriestu notikumus Afganistānā, konkrētāk – saistībā ar iespējamu ietekmi uz starptautiskās aizsardzības, migrācijas un drošības jomu. Situācijas attīstības nopietnība liek ES un starptautiskajai sabiedrībai apņēmīgi un saskaņoti reaģēt uz daudzajām tās dimensijām.
2. Prioritārā kārtā tika veikta un tiks turpināta mūsu pilsoņu evakuācija un iespēju robežās to Afganistānas valstspiederīgo evakuācija, kuri sadarbojās ar ES un tās dalībvalstīm, kā arī viņu ģimenes locekļu evakuācija. Saistībā ar minēto tiek intensīvi strādāts pie tā, lai noteiktu mērķtiecīgus risinājumus atlikušajos, konkrētajos Afganistānā riskam pakļauto personu gadījumos.
3. Neatliekamas prioritātes kārtā ES ar starptautiskajiem partneriem, it īpaši ar ANO un tās aģentūrām, turpinās koordinēt darbu pie reģiona stabilizācijas un nodrošināt, lai humānā palīdzība Afganistānā un kaimiņvalstīs sasniegtu neaizsargātos iedzīvotājus, īpaši sievietes un bērnus. Tālab ES un tās dalībvalstis palielinās finansiālo atbalstu attiecīgām starptautiskām organizācijām.
4. ES veidos attiecības ar tām trešām valstīm, īpaši kaimiņvalstīm un tranzīvalstīm, kas uzņem lielu skaitu migrantu un bēgļu, un palielinās savu atbalstu tām, lai stiprinātu to spējas nodrošināt aizsardzību, cilvēka cienīgus un drošus uzņemšanas apstākļus un ilgtspējīgus iztikas līdzekļus bēgļiem un uzņēmējām kopienām. ES arī sadarbosies ar šīm valstīm, lai novērstu nelikumīgu migrāciju no reģiona, pastiprinātu robežu pārvaldības spējas un novērstu migrantu kontrabandu un cilvēku tirdzniecību. Šim nolūkam būtu pilnībā jāizmanto ES aģentūru pilnvaras. It īpaši Eiropas Patvēruma atbalsta birojam būtu jāpastiprina savas ārējās darbības patvēruma spēju veidošanā. Turklāt globālajos centienos atbalstu varētu sniegt brīvprātīgas pārmitināšanas veidā, prioritāti piešķirot tādām neaizsargātām personām kā sievietes un bērni.

5. Rīcības plāns attiecībā uz Afganistānu būtu jānosaka par prioritāti un jāpārskata, ņemot vērā šo paziņojumu un apstākļu maiņu, lai padarītu plānu operatīvāku. Lai vērstos pret pārvietošanas ietekmi reģionā, darbā ar Afganistānas kaimiņvalstīm ir vajadzīga Eiropas komandas pieeja. Padome mudina Komisiju izvērtēt visas iespējas sniegt vajadzīgo finansiālo palīdzību no daudzgadu finanšu shēmas, īpaši no *NDICI*¹ un patvēruma, migrācijas un robežu pārvaldības instrumentiem.
6. Pamatojoties uz gūto pieredzi, ES un tās dalībvalstis ir apņēmusi pilnas kopīgai rīcībai, lai, sagatavojot koordinētu un kārtīgu atbildes reakciju, novērstu nekontrolētas lielapjoma nelikumīgās migrācijas plūsmas atkārtošanos, kāda bija pagātnē. Būtu jāizvairās no nelegālas migrācijas stimulēšanas. ES būtu arī jāpastiprina atbalsts tiešajām Afganistānas kaimiņvalstīm ar mērķi nodrošināt, lai tie, kam vajadzīga pienācīga aizsardzība, to saņemtu galvenokārt reģionā. Būtiska nozīme ir vienotai un koordinētai gan ārējai, gan arī iekšējai saziņai. Būtu jābūt mērķtiecīgas informācijas kampaņas, lai apkarotu vēstījumu, ko kontrabandisti izmanto, tostarp tiešsaistes vidē, mudinot cilvēkus doties bīstamos un nelegālos ceļojumos uz Eiropu.
7. ES un tās dalībvalstis darīs visu, kas ir to spēkos, lai nepieļautu, ka stāvoklis Afganistānā izraisa jaunus drošības apdraudējumus ES pilsoņiem. Ir jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu, ka *Taliban* režīms pārtrauc visus sakarus un darījumus ar starptautisko terorismu, un lai nepieļautu, ka Afganistāna atkal kļūst par patvērumu teroristiem un organizētās noziedzības grupējumiem. ES izmantos visus tai pieejamos instrumentus, lai notikumu vietā cieši vērotu norises, kas varētu ietekmēt tās drošību, jo īpaši organizētās noziedzības un terorisma jomā, tostarp terorisma finansēšanas jomā, un lai reaģētu uz tām. Eiropols nodrošinās noziedzības apdraudējuma analīzi saistībā ar stāvokli Afganistānā. Ārkārtīgi svarīga ir informācijas un izlūkdatu apmaiņa atbilstīgi valstu kompetencei, tostarp ar trešām valstīm, un dalīšanās ar regulāriem draudu novērtējumiem. Joprojām būtiski ir laikus veikt no Afganistānas evakuēto personu drošības pārbaudes.

¹ *NDICI*– Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments.

8. ES un tās dalībvalstis ar *Frontex* atbalstu joprojām ir apņēmības pilnas efektīvi aizsargāt ES ārējās robežas un novērst neatļautu iekļūšanu, kā arī palīdzēt visvairāk skartajām dalībvalstīm. Vajadzētu veikt atbilstīgas drošības pārbaudes, tostarp pilnībā izmantojot attiecīgās ES datubāzes, kā arī reģistrāciju *Eurodac*. Turklāt saistībā ar mūsu visaptverošo pieeju ārējai sadarbībai migrācijas jomā atpakaļuzņemšanas nolīgumos starp ES un konkrētām tranzīvalstīm vajadzētu izmantot klauzulas par trešo valstu valstspiederīgajiem, ja ir izpildītas juridiskās prasības.

Padome atzīst, ka ir nepieciešams sniegt atbalstu un pienācīgu aizsardzību tiem, kam tā vajadzīga, saskaņā ar ES tiesību aktiem un mūsu starptautiskajiem pienākumiem un tuvināt dalībvalstu praksi afgāņu patvēruma meklētāju uzņemšanā un viņu datu apstrādē.

9. Padome cieši sekos norisēm starptautiskās aizsardzības, migrācijas un drošības jomā. Tā, tostarp ar jaunu līdzekļu izstrādi, reagēs uz mēģinājumiem instrumentalizēt nelegālo migrāciju politiskiem mērķiem un uz citiem hibrīddraudiem. Padome arī cieši uzraudzīs iepriekš minēto darbību īstenošanu un nodrošinās regulāru izvērtēšanu, lai turpinātu uzlabot ES krīzes pārvaldības spējas, balstoties uz jau izstrādātajiem instrumentiem. Būtiska ir visu ar šo situāciju saistīto (humanitāro, attīstības, starptautiskās aizsardzības, migrācijas, drošības, ārpolitikas) aspektu koordinācija.